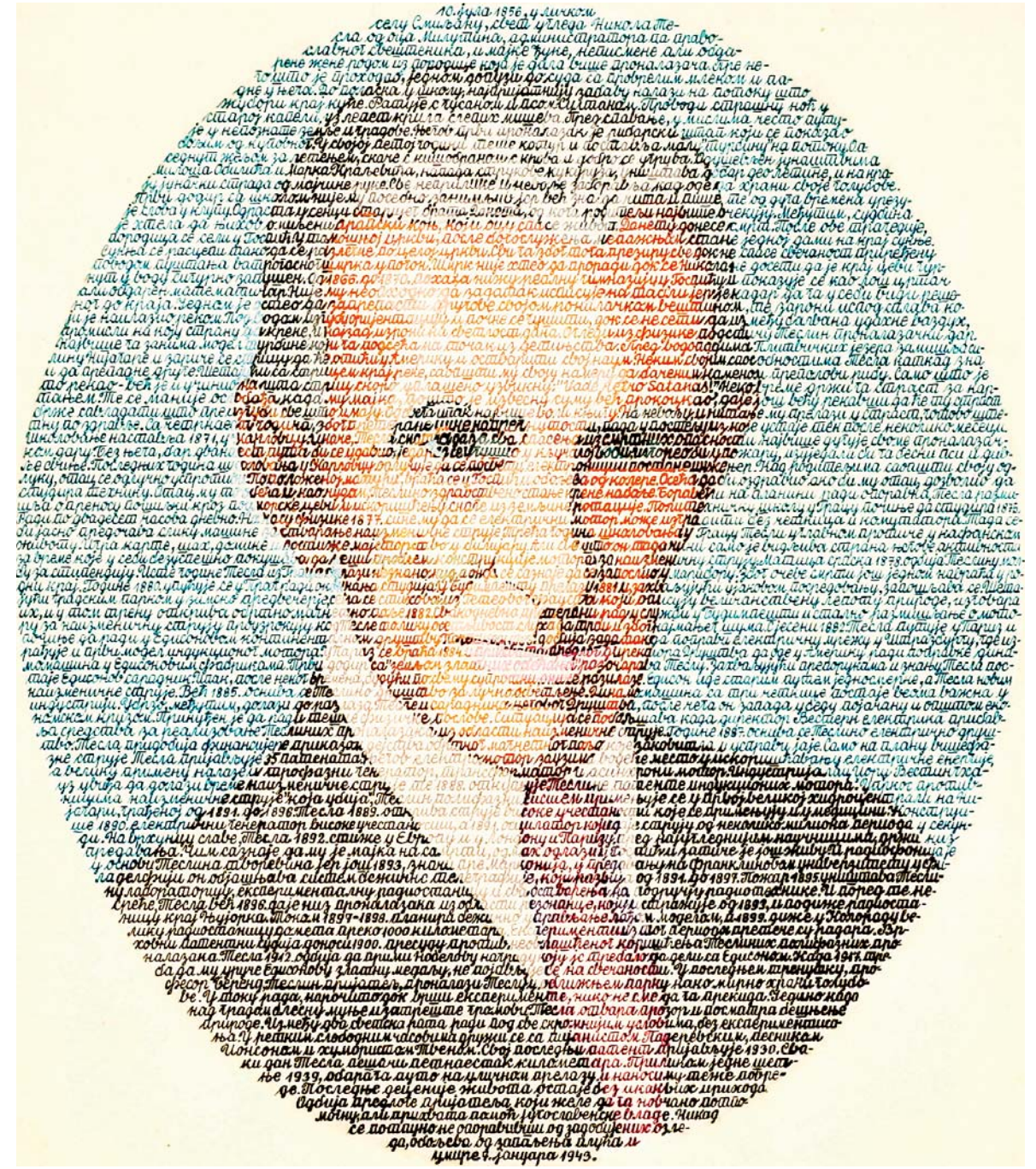

ВЛАДАН РАДОВАНОВИЋ ВОКОВИЗУЕЛ СП

Галерија РТС, Таковска 10, Београд
Од 26. јуна до 19. августа 2018

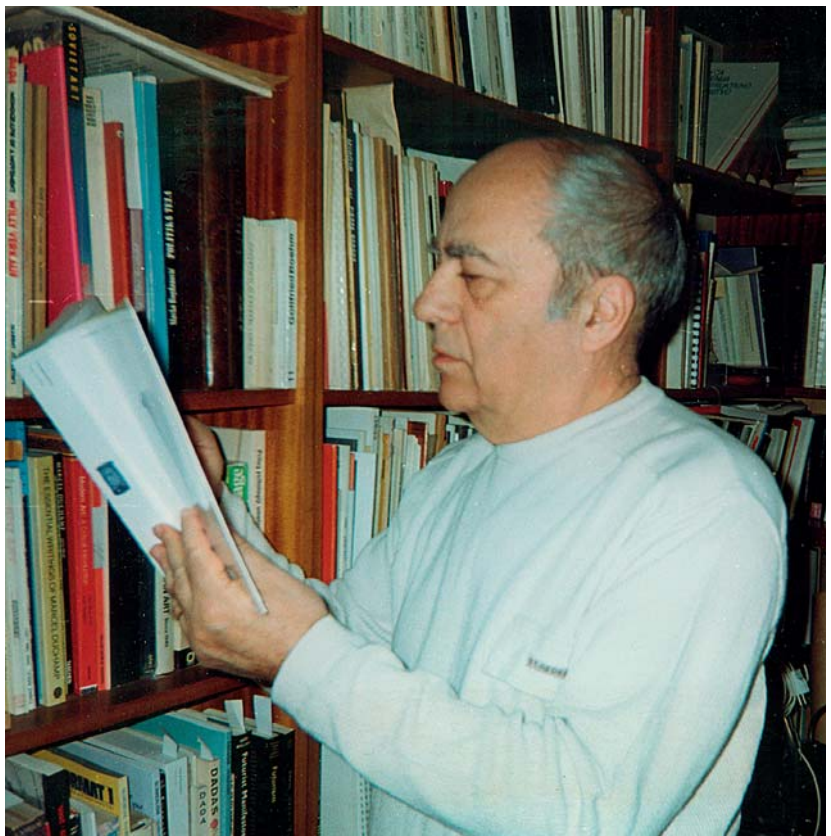

ФОТО: ЈИЉАНА ИЛИЋ

њима су 3 прве награде на такмичењима Југословенска музика на Радију, Октобарска награда 1971, II награда у Буржу за електроакустичку музику 1979, награда Gianfranco Zafrani на Prix Italia 1984, I награда на Међународној трибини композитора у Београду 1998, Награда „Стеван Мокрањец“ 2014), 4 за књижевност (једна од њих је Нолитова награда 1968) и 7 за визуелне уметности (међу њима су I награда Министарства културе за најбољу мултимедијалну изложбу 1992, I награда за видео у Сао Паолу 1997, I награда Града Београда за највредније достигнуће у ликовној уметности за 2007, награда „Иван Табаковић“ 2008, награда „Мића Поповић“ 2012) и Вукову награду за изузетан допринос у развоју културе 2014.

Члан је Удружења композитора Србије и Удружења ликовних уметника Србије. Од 2001. до 2011. је професор по позиву на Универзитету уметности у Београду, Група за вишемедијску уметност. Године 2005. постао је почасни доктор музике Универзитета у Колумбусу, Охајо, а 2007 – почасни доктор вишемедијске уметности Универзитета уметности у Београду.

Крајем 2012. одржана су два научна скупа, један на Универзитету уметности а други у Радију Београду, посвећена целокупном стваралаштву Владана Радовановића.

ВЛАДАН РАДОВАНОВИЋ је рођен у Београду, 1932. Композицију је дипломирао на београдској Музичкој академији, у класи проф. Миленка Живковића. Иницирао је оснивање Електронског студија Радио Београда, и њиме руководио од 1972. до 1999. Предлаже пројекат и оснива отворену групу СИНТУМ 1993.

Ствара на подручју музике, сликарства, књижевности, нових медија и вишемедијске синтезе. Независно од авангардних збивања у свету, истраживао је у сличним смеровима: записи снова (1953), воковизуел и пројектизам (1954), тактилна уметност (1956), полимедиј и радови с телом (1957), музика за траку (1960), електронска музика (1966), компјутерска музика (1976), компјутерска графика (1988). Централно место у његовој поезији заузима синтетизјска уметност. Написао је преко 250 теоријских текстова о музици и новим тенденцијама у уметности.

Радио је у студијима у Варшави (1966), Паризу (1969), Утрехту (1976) и Будимпешти (1987). Одржао је 27 самосталних изложби и перформанса у земљи и иностранству. Композиције су му трипут представљале Југославију (1969, 1976, 1988) на фестивалима Међународног друштва за савремену музику (SIMC).

Објавио је 11 књига, 2 мапе, 6 партитура, 4 ауторске плоче, 2 касете и 5 ауторских компакт дискова. Добио је 11 домаћих и међународних награда за музику (међу

издавач ЈМУ Радио-телевизија Србије • за издавача Драган Бујошевић, генерални директор РТС; Владимир Вулетић, председник Управног одбора РТС • председник савета РТС за ликовно стваралаштво Никола Мирков • руководилац службе баштина и културна продукција РТС Александра Јелисавец • одговорни уредник галерије РТС Петар Ђиновић • уредник Ана-Марија Симоновић • извршни продуцент Славица Стефановић • графичко обликовање Предраг М. Поповић • штампа Штампарија РТС • тираж 500 примерана • Београд, јун 2018.

НА НАСЛОВНОЈ СТРАНИ Воковизуелни омаж Черунину и Тесли, 1995.

PTC13 @galerijarts bastinarts rts.rs

ОКРЕНИ, 1983.

ПОЛИЕДАР, 1968.

СТРАНИЦА
ИЗ КЊИГЕ
ТО СИ ТИ,
1992.

Уобличени стих, глосолалије, калиграмима, поетике раних авангарди и оне које настају у другој половини 20. века – конкретна, визуелна, спацијална, семиотичка и друге – представљали су посебне приступе који нису имали заједнички појам и име, а сврставани су или у минорну поезију или у словни дизајн или „између поезије и сликарства“. Стога сам ту област у цело-

сти назвао воковизуел и одредио је појмовно. Воковизуел је, према томе, вишемедијска уметност која уз вербално-гласовно и визуелно са обавезним значењем може укључити тактилно и кинетичко организовано у дво- и тродимензионалном простору.

Моја специјална поетика воковизуела (1954) синтеза је битних својстава вокови-

ВОКОВИЗУЕЛНИ
ОМАНЖ ЕШЕРУ,
1998.

зуела уопште и нововедених поступака. Од уобличеног стиха наслеђено је грађење ликова од речи (*Порџрејџ-џејжж*, 1954). Као у конкретној поезији, могуће је употребити и само једну реч (*Mail*, 1981). Вербалном знаку придружују се иконички знаци коришћени у визуелној и семиотичкој поезији. Знаци се каткад организују као констелације (*Сазвезђа као слова*,

1973), које се могу уредити у секвенце (*Пустолина*, трећи део, 1956–1962). Типови знакова често прелазе једни у друге. Музикализација влада као у звучној поезији, али без губитка семантичности. Посебна поетика не искључује поетичност појединог остварења, али она није поезија. У сврху проширења могућности примењују се филм, видео, компјутерска анимација и

СТРАНИЦА ИЗ
КЊИГЕ МЕНА,
1991–1992.

звучна холографија. Тематичност је широког спектра. Веза с науком је у коришћењу изрецивих научних суштина, метода и машина за стварање звучно-визуелних структура. Уведена отвореност нуди примаоцу избор углова и редоследа опажања елемената (*Три лица облака*, 1976). Значење радова је често делом скривено. Поред плошних констелација, по-

себна поетика уводи и склапање плоха са знаковима у тродимензионални објект који нуди нелинеарно читање (*Полиедар*, 1968), и наслојавање прозирних текстова за дубинско читање (*Пољед низ њело*, 1989). Такође, успоставља се и спрега значењског са тактилним (*Проход*, 1971).

Владан Радовановић